

„Nyissunk a térre!”

Tanszéki terv 2., Középülettervezési Tanszék, 2019

Tervezzük együtt a Magyar Máltai Szeretetszolgálat új látogatóközpontját!

A kurzus oktatói

[Szabó Levente](#) DLA egyetemi tanár, [Fazekas Katalin](#) DLA egyetemi tanársegéd, [Vannay Miklós](#) DLA egyetemi adjunktus, [Biri Balázs](#) meghívott oktató

A kurzus célja

A kurzus a 2019/20-as tanév őszi félévében egy különlegesen izgalmas, sokrétű problémára keresi a választ: hogyan következhetnek egy kiemelt műemléki épületből, annak történetéből, a benne működő karitatív szervezet mai működéséből, egy nyitott közösségi tér létrehozásának szándékából egyszerre és egymással összefüggő konkrét építészeti, belsőépítészeti, kertépítészeti és arculati megoldások?

A vízivárosi Batthyány téren áll a [ferencesek egykori kolostora](#), melynek monumentális műemléképülete a 18. század folyamán több ütemben épült ki. A ferencesek után a Szent Erzsébet-szerzet betegápoló rendje kapta meg az épületet, majd a II. világháborút követő hanyatttört sorsú évek után a rendszerváltozás óta a [Magyar Máltai Szeretetszolgálat](#) végzi benne sokrétű karitatív munkáját.

A közvetlenül a [Batthyány tér](#) felőli nyitott közterületre és a Fő utcára is nyíló bejáratokkal olyan kisméretű, de jó adottságú térsort alakítottak ki az épület földszintjén, amelynek kiemelt eleme a kolostor egykori refektórium. A barokk épület méltósága különös értéket képvisel és karaktert tükröz. A Szeretetszolgálat – mintának tekintve e [genfi](#), [londoni](#) vagy éppen [római](#) példákat – a jövőben közösségi tér kialakítását tervezi e terekben, interaktív kiállítótér, kávézó, találkozási, előadásokra alkalmas terek együttes megfogalmazásával, melyek mind a rejtett, belső udvarral, mind a tér felé nyitott, de az épülethez tartozó kerttel szimbiózisban alakítandók ki.

Elválasztható-e az építészet és a belsőépítészet egymástól? Hogyan gondolkodunk, amikor egy-egy belső tér megtervezése a feladatunk? Hogyan használjuk a téri kapcsolatokat, anyagokat, szerkezeteket vagy magát a fényt? Hogyan teremtünk atmoszférát, hozunk létre olyan tereket, amelyekben jó lenni? Miképp tudunk kortárs kiállításépítészeti javaslatokat megfogalmazni?

FIGYELEM! A féléves munkák elkészítése egyben egy tervpályázaton való részvételt is jelent. A legjobbnak ítélt munka az előzetes elképzelések szerint alapja lehet a megvalósuló projektnek!

Amennyiben a Szeretetszolgálat és a Tanszék képviselőiből álló közös zsűri által kiválasztott pályamű(vek) alkalmas(ak) a karitatív szervezet nyitott közösségi térrel kapcsolatos elképzeléseinek megvalósítására, a Tanszék által elvégzendő valós tervezési feladat elkészítésébe a kiválasztott munkák hallgatóit is meghívjuk!

A kurzust a helyszínen megrendezett kiállítás és a munkákból álló kiadvány zárja majd ([a tavalyi félévünkhöz hasonlóan](#)).

Az egyes órák helyszíne, programja és a határidők:

DÁTUM	PROGRAM	HELYSZÍN(EK)	AZ ÓRA MENETE
szept. 12.	-	-	(sportnap, javasolt fakultatív program e kiállítás meglátogatása)
szept. 19.	bevezető alkalom	K210	<ul style="list-style-type: none"> - bevezető előadás - a feladat ismertetése - csapatok megalakulása (max. 3 fős) - Török Dávid és Falvai Balázs (DMB Műterem) előadása belső terek makettezéséről
szept. 26.	helyszínbejárás	MMSZ, I. ker., Batthyány tér	Helyszíni szemle, az épület bejárása, a MMSZ megismerése
okt. 3.	épületbejárás_1	Thököly út	A Thököly úti zsinagóga épületének megtekintése a tervezővel, Dévényi Tamással és Valkai Csabával (megfelelő öltözetben!)
okt. 10.	kutatási prezentáció	K210	<p>A tervezői teamektől független csoportok prezentációja a következő témákban:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Az épület rövid története, archív képek gyűjtésével - A Batthyány tér rövid története, archív térképek, tervek, fotók - A MMSZ rövid bemutatása, tevékenységi körük, nemzetközi kapcsolat - Hasonló karakterű történeti terek kortárs belső beavatkozásai (hazai és nemzetközi példák, 5 db) - a működő külföldi látogatóközpontok feldolgozása (Genf, London, Róma)
okt. 17.	konzultáció_1	K210	vázlattelev előtti konzultáció (közös)
okt. 24.	-	-	(vázlattelevi hét, egyéni konzultáció lehetősége)
okt. 31.	KONCEPCIÓTERV	K210	prezentáció és közös konzultáció
nov. 7.	az építészeti világításokról	K210	Haász Ferenc világítástervező alkalma (közös program az Ipartanszék tt2-kurzusával)
nov. 14.	konzultáció_2	K210	konzultáció
nov. 21.	épületlátogatás_2	Szentháromság tér	a régi budai Városháza belsőépítésze
nov. 28.	konzultáció_3	K210	konzultáció, a végleges prezentáció formai és tartalmi kérdései
dec. 5.	PREZENTÁCIÓ (FÉLÉVES TERV)	MMSZ	prezentáció a tanszék oktatóiból és az MMSZ képviselőiből álló zsűri előtt
dec. 12.	-	-	(feldolgozási hét)

Az órák mindig 14.15-től kezdődnek, kivéve a fenti táblázatban másként jelzett alkalmakat! A végső beadás póthatárideje: 2019. dec. 13. 12 óra (különeljárási díjjal).

A tervezési program

A félév (és az annak során elkészítendő tervpályázat) célja a kiírás mellékleteként kiadott tervezési területen belül megvalósítandó új, a nagyközönség számára nyitott, hívogató és vonzó közösségi tér koncepciójának megalkotása, különös tekintettel a terek minél flexibilisebb használatára, s azok műemléki atmoszférájához méltóan erős belsőépítészeti és szabadtérépítészeti megoldásaira, és a Szeretetszolgálat eszmeiségének kifejezésére.

A tervezési program főbb elemei a következők:

- A Kölcsey-szobor mögötti U-alakú köztér köztérépítészeti és funkcionális megfogalmazása: nem csak a kávézó/közösségi tér kitelepülése, hanem az új közösségi tér „arca”, előtere. A Batthyány tér felőli kerítés szabadon kezelhető (megmarad, elbontásra kerül vagy új épül helyébe). Az épület földszintjének DK-i szárnyában egészségügyi intézmény működik, amelynek a bejárata előtt némi szabad terület biztosítandó.
- A refektóriumú terem – elsősorban mobil – belsőépítészeti berendezésének megfogalmazása. Cél a minél flexibilisebb használat (konferenciák, fogadótér, a kávézó kibővített tere, részben a kiállítás tere, stb.)
- A Fő utcával párhuzamos folyosóról nyíló termekben könyvtár, oktatótermek kialakítása.
- Elsősorban a két széles, belső udvarra néző folyosón interaktív, a MMSZ működését, történetét bemutató kiállítási installáció megfogalmazása, amely nem akadályozza a folyosók rendeltetésszerű használatát.
- A belső udvar tájépítészeti megfogalmazása, szoros tekintettel a két folyosó kiállítási koncepciójára. (Az udvarra az emeleti szinteken idősothton néz, erre figyelemmel kell lenni a tervezés során.)
- Kávézó, közvetlen bejárattal a Batthyány tér felőli U-alakú köztér felől.

A tervezés kiemelt megrendelői szempontja, hogy a javaslatok minden eleme lehetőség szerint üzenet értékű legyen, fejezze ki a MMSZ tevékenységeit (pl. környezetvédelem, szociális munka, megváltozott munkaképességűek által készített elemek, termékek használata, stb.)

A tervpályázatnak – annak maradéktalan sikere esetén – célja a megvalósítandó pályaműben vagy pályaművekben megfogalmazott koncepciók kiválasztása, ezért műemlékvédelmi szempontból reális, megvalósítható javaslatokat célszerű megfogalmazni. Ugyanakkor a kurzus és a tervpályázat is várja új, a kiíró által nem gondolt, de hasznosítható és jövőbemutató koncepciók megfogalmazását is!

A koncepciótervi prezentáció munkarészei

- előkép (max. 3 képpel, szöveggel)
- 1000 karakternyi leírás a koncepcióról
- 1:200-as alaprajz, metszet
- a koncepció megértését segítő magyarázóábrák
- koncepciómakett

A beadandó féléves terv (tervpályázat) munkarészei

- 2 db álló A1-es, 5mm vtg. habkartonra kasírozott tábló, rajta:
 - o a koncepció rövid, max. 2000 karakteres leírása
 - o 1 a koncepció szempontjából releváns előképről 1 db fotó és 2 mondat, indoklással
 - o 1:100-as alaprajz
 - o 1:50-es metszetek (szükséges számban)
 - o használni kívánt anyagok mintái
 - o (manipulált) makettfotók (számítógépes látványterv nem adható be)
 - o egyéb szükségesnek ítélt ábrák, rajzok

- min. 1 db makett, a koncepciónak megfelelő, előre egyeztetett léptékben
- digitálisan:
 - o a két tabló pdf-ben, összefűzve
 - o az 5 legfontosabb kép/rajz jó minőségű jpg-ben külön

A tervpályázat díjazása:

A zsűri által megfelelő színvonalúnak tartott pályaművek (féléves feladatok) beérkezése esetén a következő díjakat adja ki:

1. díj: El Croquis folyóirat 5 egymást követő számának (digitális változat) előfizetése, a csapat minden tagja számára külön + FUGA-könyvtalvány 50e ft értékben
2. díj: FUGA-könyvtalvány 100e ft értékben
3. díj: FUGA-könyvtalvány 50e ft értékben

A félévi kiírás részét képező [mellékletek](#):

- A Batthyány tér vázlatos alaptérképe
- A tervezési terület körülhatárolása
- Szerkeszthető rajzok (alaprajz és metszetek)
- Földszint belső felújításának örökségvédelmi eng. terve
- Beadandó tabló template-fájla
- A Magyar Máltai Szeretetszolgálat tevékenysége, 2018

Egyéb olvasni- és néznivalók:

- <http://egykor.hu/budapest-i--kerulet/erzsebet-apacak-temploma-kolostorakorhaza/3944>
- [kiállítás](#) a Magyar Nemzeti Múzeumban (szept. 29-ig!)
- a Magyar Máltai Szeretetszolgálat [honlapja](#)
- a [Batthyány térről](#)

2019. szeptember